

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความหมายและการใช้สำนวน ~te kudasai, สำนวน ~te kudasaimasen ka, สำนวน o~kudasai ในภาษาญี่ปุ่น นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าสำนวนดังกล่าวทั้งสาม นอกจากใช้เพื่อร้องขอการกระทำแล้ว ยังใช้ในความหมายอื่นใดได้บ้างโดยใช้แนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นจากงานวิจัยของ Kashiwazaki (1992) เป็นกรอบในการวิเคราะห์ และเพื่อศึกษาว่าสำนวนทั้งสามสามารถใช้แทนกันได้ สถานการณ์ใดบ้างและใช้แทนกันไม่ได้ในสถานการณ์ใดบ้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมประโยคตัวอย่างจากบทสนทนาในบทภาพยนตร์ บทละครโทรทัศน์ นวนิยาย และได้นำมาวิเคราะห์ความหมายด้วยตนเองในขั้นตอนแรกตามแนวคิดของ Kashiwazaki (1992) ในเรื่องของผลประโยชน์ภาวะ และทางเลือกของผู้พูดและผู้ฟัง โดยเพิ่มเติมประเด็นสถานภาพและความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟังในการพิจารณาด้วย ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และแยกความหมายออกได้ 8 ความหมาย คือ ขอร้อง สั่ง-ชี้แนะ เสนอ-เชื้อเชิญ ให้กำลังใจ อ่อนน้อม เตือน ตำหนิ ประชด จากนั้นในขั้นตอนที่สอง จึงคัดเลือกบทสนทนาและสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อทดสอบข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ และขอข้อมูลเรื่องการใช้จากผู้ตอบแบบสอบถามชาวญี่ปุ่นจำนวน 120 คน แล้วจึงสรุปผลที่ได้ และอภิปรายในเชิงคุณลักษณะ

ผลการศึกษาพบว่า สำนวน ~te kudasai สื่อความหมาย ในเชิงขอร้อง สั่ง-ชี้แนะ เสนอ-เชื้อเชิญ อ่อนน้อม ให้กำลังใจ เตือน ตำหนิ ประชดได้ และการใช้สำนวน ~te kudasai, สำนวน ~te kudasaimasen ka, สำนวน o~kudasai สามารถใช้แทนกันได้ในบางกรณีและแทนกันไม่ได้ในบางกรณี ขึ้นอยู่กับความหมายที่จะสื่อ สถานการณ์ในการใช้ ความรู้สึกถึงการบังคับไม่บังคับ ตลอดจนความแตกต่างของสถานภาพ และความสัมพันธ์ของผู้พูดและผู้ฟัง